Ročník 1921.

Sbírka zákonů a nařízení
státu československého.

Částka 90. Vydána dne 26. října 1921.

Obsah: 380. Nařízení, jímž se provádí § 24 branného zákona ze dne 19. března 1920, č. 193 Sb. z. a n.

380.

Nařízení vlády republiky Československé ze dne 26. října 1921,

jímž se provádí § 24 branného zákona ze dne 19. března 1920, č. 193 Sb. z. a n.

Na základě § 24 branného zákona se nařizuje:

ODDÍL I.

USTANOVENÍ VŠEOBECNÁ.

§ 1.

Pojem zproštění.

(1) Zproštěním rozumí se osvobození dále uvedených osob branné povinnosti podléhajících, jichž jest z důležitých zájmů branné moci nebo veřejné služby nebo z jiných veřejných zájmů nezbytně zapotřebí na místech jejich občanského povolání, od činné služby za mobilisace a ve válce.

(2) Zproštění povoluje se v určitých případech již v míru pro případ mobilisace (války) [oddíl II.], jinak teprve za mobilisace a ve válce [oddíl III.].

(3) Zproštění lze povoliti buď na určitou neb neurčitou dobu; povolovati zproštění na dobu války není přípustno.

§ 2.

Osobní rozsah zproštění.

(1) Zproštění může býti povoleno za předpokladů uvedených v předchozím paragrafu:

a) příslušníkům zálohy;

b) osobám podle § 28 br. zák. předčasně neb opětně odvedeným.

(2) Zproštění osob povinných presenční (činnou) službou podle §§ 17 a 61 br. zák., resp. další činnou službou podle § 19 br. zák. jest nepřípustno; jejich zproštění může býti navrženo a povoleno teprve po vykonání presenční (činné) služby.

(3) Rovněž nelze zprostiti osob, které vstoupily za mobilisace a ve válce dobrovolně do branné moci na dobu války podle § 12 br. zák.; totéž platí o vojenských osobách z povolání.

§ 3.

Povšechné podmínky zproštění.

(1) Zproštění může býti za podmínek uvedených v §§ 1 a 2 povoleno pouze těm osobám, které jsou pro službu (povolání), jež je důvodem zproštění, plně kvalifikovány a v případě mobilisace neb války nepostradatelny a bez zvláštní újmy pro řádný chod služby nenahraditelny.

(2) Službou (povoláním), jež může odůvodniti zproštění, rozumí se:

a) služba u státních a veřejných úřadů, ústavů a podniků,

b) služba u železnic státních a soukromých,

c) zaměstnání v dolech, hutích a průmyslových podnicích důležitých pro stát nebo brannou moc,

d) povolání (zaměstnání), v němž bylo by osobu toto povolání (zaměstnání) vykonávající v zájmu branné moci, veřejné služby neb z jiných veřejných zájmů ponechati.

§ 4.

Účinnost zproštění.

(1) Zproštění v míru povolené nabývá účinnosti dnem nařízení mobilisace, jinak dnem vyrozumění o povolení zproštění.

(2) Povolené zproštění pozbývá platnosti:

a) uplyne-li lhůta, na kterou bylo povoleno,

b) bylo-li zrušeno úřady (orgány) k tomu oprávněnými,

c) vystoupila-li osoba, o kterou jde, ze služby u úřadu (ústavu, podniku, zaměstnavatele), byla-li z této služby propuštěna, nebo vykonává-li jinou činnost než tu, jež byla důvodem zproštění.

(3) Ministerstvo národní obrany je oprávněno z vojenských důvodů učiniti zvláštní opatření, aby byla všeobecně neb částečně přezkoumána a po případě zrušena neb zkrácena povolená zproštění, nebo aby byla omezena pouze na příslušníky určitých kategorií nebo ročníků.

(4) Úřady, ústavy, podniky, orgány, komise a velitelství, zúčastněné na provádění tohoto nařízení a předpisů k němu vydaných, jsou povinny zkoumati, trvají-li předpoklady, za kterých bylo povoleno v míru nebo za mobilisace a ve válce zproštění. Není-li další trvání zproštění odůvodněno, jsou povinny oznámiti to vojenskému úřadu, který zproštění povolil, aby bylo zproštění zrušeno.

(5) Dále jsou úřady, ústavy, podniky a zaměstnavatelé povinni oznamovati k dalšímu opatření domovskému doplňovacímu okresnímu velitelství zproštěné osoby, u nichž pozbylo zproštění platnosti proto, že vystoupily ze služeb nebo byly z nich propuštěny, anebo proto, že vykonávají jinou činnost než tu, jež byla důvodem zproštění.

§ 5.

Všeobecné předpisy o projednávání a vyřizování zprošťovacích věcí.

(1) Věci zprošťovací, obzvláště za mobilisace a ve válce, buďtež projednávány a vyřizovány urychleně; za mobilisace a ve válce budiž korespondence zproštění se týkající označována „zprošťování, nutné“.

(2) V nutných věcech, týkajících se evidence zproštěných, mohou politické úřady (administrativní vrchnosti) I. stolice a úřady (velitelství) vojenské dopisovati s ministerstvem národní obrany (zemskými vojenskými velitelstvími) přímo a bez zachování předepsaného služebního postupu.

(3) O veškerých úředních jednáních, posudcích, dobrých zdáních a vyjádřeních, vyplývajících z provádění tohoto nařízení a předpisů k němu vydaných, dlužno zachovati úřední tajemství.

(4) Ztracené neb odcizené průkazy stranám ve zprošťovacím řízení vydávané buďtež prohlášeny za neplatné. Ztráta (odcizení) a prohlášení neplatnosti buďtež za účelem obecného vyhlášení oznámeny zemským vojenským velitelstvím a politickým úřadům II. stolice.

ODDÍL II.

POVOLOVÁNÍ ZPROŠTĚNÍ V MÍRU PRO PŘÍPAD MOBILISACE A VÁLKY.

ČÁST 1.

Ustanovení všeobecná.

§ 6.

Případy zproštění v míru pro případ mobilisace a války a význam takového zproštění.

(1) V míru lze povoliti zproštění pro případ mobilisace a války:

a) zaměstnanců státních a veřejných úřadů, ústavů a podniků (část 2. tohoto oddílu);

b) zaměstnanců železnic (část 3. tohoto oddílu);

c) zaměstnanců v dolech (§ 131 ob. horního zákona), hutích a průmyslových podnicích důležitých pro stát aneb brannou moc (část 4. tohoto oddílu).

(2) Zproštění povolená podle části 2. a 3. tohoto oddílu platí ode dne nařízení mobilisace až do skončení povolené lhůty, po případě až do opatření ministerstva národní obrany podle § 4 (3).

(3) Zproštění povolená podle části 4. tohoto oddílu platí ode dne nařízení mobilisace až do přezkoušení povoleného zproštění za účasti smíšených komisí uvedených v § 20 (7) tohoto nařízení, po případě až do skončení povolené lhůty proběhlé již před tímto přezkoušením.

§ 7.

Rozsah zproštění v míru pro případ mobilisace a války.

Ministerstvo národní obrany oznámí každoročně, zpravidla nejméně 2 měsíce před lhůtou, do které jest předkládati návrhy na zproštění, pokyny o rozsahu zproštění pro

případ mobilisace (války) v příštím kalendářním roce, jež jsou dotčené úřady, ústavy a podniky povinny zachovávati. Je-li zapotřebí, vydá ministerstvo národní obrany obdobné pokyny dodatečně, bez ohledu na lhůtu výše uvedenou.

ČÁST 2.

Zproštění zaměstnanců státních a veřejných.

§ 8.

Kategorie státních a veřejných zaměstnanců.

(1) Dlužno rozeznávati:

a) zproštění zaměstnanců státních ústředních úřadů a jiných státních úřadů, jež žádným vyšším úřadům nepodléhají,

b) zproštění zaměstnanců ostatních státních úřadů, ústavů a podniků, jakož i ústavů ve státní správě a úřadů župních,

c) zproštění zaměstnanců zemských, okresních a obecních samosprávných úřadů (ústavů, podniků),

d) zproštění zaměstnanců magistrátů (městských úřadů) měst s vlastním statutem (s právem municipálním a regulovaným magistrátem), pokud jde o zaměstnance dotčeného magistrátu (městského úřadu) jakožto politického úřadu I. stolice,

e) zproštění učitelů obecných a občanských škol,

f) zproštění obecních starostů.

(2) K zaměstnancům uvedeným v odst. (1) náleží úředníci (soudci) i zřízenci.

(3) Úřady uvedené v odst. (1) a) podávají návrhy na zproštění svých zaměstnanců samy přímo ministerstvu národní obrany [§ 9 (5)].

(4) Státní ústřední úřady určí:

a) které z úřadů (ústavů a podniků) jim podřízených jsou oprávněny podávati žádosti o zproštění osob uvedených v odst. (1),

b) které úřady jsou oprávněny podávati o žádostech dobré zdání,

c) kterým úřadům přísluší právo podávati návrhy.

(5) Totéž stanoví zemské samosprávné úřady [(1) c)] o úřadech, ústavech, podnicích jim podřízených.

(6) Pravomoc, kterou podle předchozích odstavců nadřízené úřady stanoví, oznámí podřízeným úřadům (ústavům a podnikům) a ministerstvu národní obrany; totéž platí o každé změně této pravomoci.

§ 9.

Podávání žádostí a návrhů na zproštění státních a veřejných zaměstnanců.

(1) Úřady (ústavy, podniky), jež jsou podle § 8 (4) oprávněny žádati za zproštění, jsou povinny, chtějí-li tohoto práva použíti, vyhotoviti o každé osobě, o jejíž zproštění chtějí žádati, listy I.—III. podle vzorce příl. 1. Mimo to jsou povinny vyhotoviti přehled a seznam podle vzorce příl. 2. ve dvou stejnopisech, a to zvláště pro vojenské gážisty a zvláště pro mužstvo.

(2) Jeden stejnopis přehledu a seznam podrží úřady (ústavy, podniky) u sebe pro svoji úřední potřebu, druhý pak, podepsaný přednostou (oprávněným zástupcem) a opatřený úředním razítkem, předloží spolu s listy I.—III., rovněž podepsané přednostou (oprávněným zástupcem) nadřízenému úřadu, jenž jest podle § 8 (4) oprávněn podati dobré zdání. Tento úřad předloží přehledy (seznamy) a listy, doplněné o každé osobě v předepsané rubrice dobrým zdáním a opatřené podpisem přednosty (oprávněného zástupce), jakož i úředním razítkem, onomu úřadu, jenž jest podle § 8 (4) oprávněn podati návrh.

(3) Návrh podává zpravidla ústřední (v nejvyšší stolici nadřízený) úřad neb úřad k tomu podle § 8 (4) zvláště zmocněný.

(4) Úřad oprávněný podati návrh učiní v příslušných rubrikách listů návrhy v rámci pokynů vydaných ministerstvem národní obrany podle § 7 a zašle přehledy (seznamy) i s listy každoročně do 30. září ministerstvu národní obrany; návrh budiž podepsán přednostou úřadu (oprávněným zástupcem) a opatřen úředním razítkem.

(5) Úřady uvedené v § 8 (1) a) podávají dobrá zdání i návrhy k žádostem týkajícím se jejich zaměstnanců samy.

§ 10.

Návrhy dodatečné na zproštění státních a veřejných zaměstnanců.

(1) Dodatečné návrhy na zproštění osob uvedených v § 8(1) pro případ mobilisace (války) mohou býti předkládány:

a) o osobách, jež byly nově přijaty do služby úřadů (ústavů, podniků) uvedených v § 8 (1), avšak teprve po nejméně dvouměsíční činnosti, a pokud jde o osoby uvedené v § 8(1) f), po pravoplatném zvolení (potvrzení) obecním starostou,

b) pro zaměstnance nově zřízených úřadů, podniků neb ústavů,

c) pro příslušníky ročníků, o nichž to bylo dodatečnými pokyny ministerstva národní obrany později nařízeno.

(2) O zproštění osob, jichž zproštění bylo zamítnuto, smí býti dodatečně žádáno pouze na základě nových mimořádných okolností a důvodů, jež činí zproštění nezbytným, a pouze po předchozím svolení úřadu, oprávněného k podání dobrého zdání. Svolení k podání takové žádosti budiž v listech I.—III. výslovně v příslušné rubrice poznamenáno, při čemž budiž tam poznamenán též výměr (číslo jednací), kterým bylo zproštění v míru, pro případ mobilisace (války) dříve žádané, ministerstvem národní obrany zamítnuto.

(3) Dodatečné návrhy na zproštění činí se podle potřeby.

§ 11.

Rozhodnutí o návrzích na zproštění státních a veřejných zaměstnanců.

(1) O návrzích na zproštění zaměstnanců státních a veřejných pro případ mobilisace neb války rozhoduje ministerstvo národní obrany.

(2) O rozhodnutí zpraví ministerstvo národní obrany vrácením listu II. úřad návrh učinivší, který list tento zašle prostřednictvím úřadu podavšího dobré zdání úřadu (ústavu nebo podniku), jenž o zproštění žádal. Tento poznamená rozhodnutí ministerstva národní obrany ve svém exempláři seznamu, a sice v rubrice určené pro poznámky, a list II. o povoleném zproštění pečlivě uschová.

(3) Osoby, jimž bylo ministerstvem národní obrany povoleno zproštění pro případ mobilisace (války), buďtež o tom představeným úřadem (ústavem neb podnikem) zpraveny již v míru. V den nařízení mobilisace budiž jim vydán jejich úřadem (ředitelstvím ústavu, podniku) uschovaný list II., jenž jim slouží jako průkaz o zproštění.

(4) Současně s vyrozuměním podle odst. (2) zpraví ministerstvo národní obrany o rozhodnutí domovské doplňovací velitelství listem III., které vyrozumí o rozhodnutí — bylo-li zproštění povoleno — příslušné kmenové těleso. List I. zůstane u ministerstva národní obrany uložen.

ČÁST 3.

Zproštění zaměstnanců železnic.

§ 12.

Kategorie zaměstnanců železnic.

(1) Zproštěni mohou býti zaměstnanci drah státních i soukromých.

(2) O zproštění osob zaměstnaných u ministerstva železnic platí ustanovení části 2. tohoto oddílu.

§ 13.

Podávání žádostí a návrhů na zproštění zaměstnanců železnic.

(1) Ředitelství státních a soukromých drah zhotoví každoročně přehledy a seznamy zaměstnanců (podle vzorce příl. 2.), o jejichž zproštění pro případ mobilisace (války) v rámci pokynů ministerstva národní obrany (§ 7) žádají, a vyhotoví o každém zaměstnanci, o jehož zproštění žádati chtějí, listy I.—III. podle vzorce příl. 1. Bdíti nad tím, aby přehledy (seznamy) spolu i s příslušnými listy byly zavčas předloženy, přísluší železničním traťovým velitelstvím. Pro zhotovení přehledů (seznamů) a listů platí obdobně ustanovení § 9 (1).

(2) Přehledy (seznamy) a listy I.—III., opatřené podpisem ředitele dráhy (oprávněného zástupce) a úředním razítkem, buďtež zaslány, a to přehledy (seznamy) ve dvou stejnopisech, příslušnému železničnímu traťovému velitelství. Toto velitelství přehledy (seznamy) a listy přezkoumá, v příslušné rubrice opatří listy dobrým zdáním o každé osobě, podpisem velitele (oprávněného zástupce) a úředním razítkem, načež je předloží každoročně do 30. září ministerstvu národní obrany.

(3) O dodatečných návrzích platí obdobně ustanovení § 10.

§ 14.

Rozhodnutí o návrzích na zproštění zaměstnanců železnic.

(1) O návrzích na zproštění zaměstnanců státních a soukromých železnic pro případ mobilisace a války rozhoduje ministerstvo národní obrany.

(2) O rozhodnutí zpraví ministerstvo národní obrany vrácením listu II. prostřednictvím příslušného železničního traťového velitelství dotčené ředitelství dráhy, jež postupuje dále obdobně podle ustanovení poslední věty § 11 (2) a podle ustanovení § 11 (3).

(3) Současně s vyrozuměním příslušného ředitelství dráhy učiní ministerstvo národní obrany stejná opatření jako podle § 11 (4).

ČÁST 4.

Zproštění zaměstnanců v dolech (§ 131 ob. horního zákona), hutích a průmyslových podnicích, důležitých pro stát neb brannou moc pro případ mobilisace (války).

§ 15.

Rozsah zproštění.

(1) Ministerstvo národní obrany, vyslechnuvši návrhy příslušných odborných ministerstev, oznámí každoročně, vždy do 31. července, zemským vojenským velitelstvím zvláštním seznamem doly, hutě a průmyslové podniky důležité pro stát neb brannou moc. Doly, hutě a průmyslové podniky, jež budou do seznamu pojaty dodatečně, neb ze seznamu vymazány, oznámí ministerstvo národní obrany zemským vojenským velitelstvím od případu k případu. Tyto seznamy buďtež zemskými vojenskými velitelstvími oznámeny politickým úřadům II. a I. stolice, doplňovacím okresním velitelstvím a kmenovým tělesům (ústavům); kromě toho zpraví zemské vojenské velitelství dotčené doly, hutě a podniky, jež leží v jejich oblasti, o tom, že byly do seznamu (výmazu) pojaty.

(2) Zemská vojenská velitelství jsou povinna vyzvati každoročně zavčas doly (hutě, podniky) svého obvodu, uvedené v seznamu [odst. (1)], aby předložily přehledy (seznamy) s příslušnými listy I.—III. zaměstnanců nejméně dva měsíce v podniku zaměstnaných, o jichž zproštění pro případ mobilisace (války) podnik v rámci pokynů ministerstva národní obrany (§ 7) žádá.

(3) Dodatečné přehledy (seznamy) s příslušnými listy mohou býti předkládány:

a) byl-li důl (huť, průmyslový podnik) do seznamů (odst. 1.) pojat dodatečně,

b) pro osoby do dolů (hutí, průmyslových podniků) nově přijaté, avšak teprve po nejméně dvouměsíční činnosti v dolech (hutích, podniku),

c) pro příslušníky ročníků a kategorií, o nichž to bylo dodatečnými pokyny ministerstva národní obrany později nařízeno.

(4) Podávání dodatečných žádostí děje se podle potřeby.

§ 16.

Podávání žádostí za zproštění.

(1) K žádostem za zproštění budiž ředitelstvím (správou) dolů, hutí a průmyslových podniků použito tiskopisů podle vzorce příl. č. 1. (listy I.—III.) a podle vzorce příl. č. 2. (přehled a seznam); pro vyhotovení těchto listin platí předpisy § 9 (1).

(2) Jeden stejnopis přehledu (seznamu) spolu s příslušnými listy I.—III. buďtež ředitelstvím (správou) podniku každoročně do 15. září, seznamy dodatečné od případu k případu, předloženy přímo zemskému vojenskému velitelství, v jehož obvodu je ředitelství (správa) podniku. Přehledy (seznamy) a příslušné listy I.—III., týkající se zproštění zaměstnanců dolů, buďtež předloženy příslušnému báňskému úřadu I. stolice, který je přezkoumá a v příslušné rubrice listy opatří návrhem o každé osobě a podpisem přednosty úřadu (oprávněného zástupce), jakož i úředním razítkem, načež je zašle zemskému vojenskému velitelství, v jehož obvodu je ředitelství (správa) dolů.

§ 17.

Rozhodování o návrzích na zproštění mužstva.

(1) Na základě přehledů (seznamů) a listů I.—III. podle § 16 předložených rozhodne zemské vojenské velitelství o zproštění příslušníků mužstva v záloze pro případ mobilisace (války). Rozhodnutí zemského vojenského velitelství budiž ředitelství (správě) dolů (hutí, podniků) oznámeno listem II., a to, pokud se týče dolů a hutí, prostřednictvím příslušného báňského hejtmanství.

(2) Současně s vyrozuměním ředitelství (správy) dolů (hutí, podniků) učiní zemské vojenské velitelství obdobné opatření podle § 11 (4).

(3) O zproštěních osob mužstva v záloze, povolených podle předchozích odstavců pro případ mobilisace v roce příštím, budiž zemskými vojenskými velitelstvími veden a v patrnosti udržován číselný výkaz podle

vzorce příl. 3. Opis tohoto výkazu, obsahující data za dobu od 1. ledna až do 31. prosince předcházejícího roku, budiž každoročně do 10. ledna předložen ministerstvu národní obrany.

(4) Po vyhlášení mobilisace budiž zemským vojenským velitelstvím číselný výkaz v předchozím odstavci uvedený za dobu od 1. ledna běžného roku až do dne nařízení mobilisace předložen neprodleně ministerstvu národní obrany.

§ 18.

Rozhodování o návrzích na zproštění vojenských gážistů.

(1) Přehledy (seznamy) a listy I.-III. týkající se zproštění vojenských gážistů v záloze, předložené podle § 16 (2), zemské vojenské velitelství přezkoumá, doplní je v příslušné rubrice listů návrhem, který potvrdí zemský vojenský velitel (jeho zástupce) a ověří úředním razítkem, načež je předloží do 30. září ministerstvu národní obrany.

(2) O žádostech podle předchozího odstavce předložených rozhoduje ministerstvo národní obrany.

(3) Rozhodnutí svoje oznámí ministerstvo národní obrany vrácením listu II. ředitelství (správě) podniků prostřednictvím zemského vojenského velitelství, a to, pokud se dolů a hutí týče, prostřednictvím příslušného báňského hejtmanství.

(4) Současně s vyrozuměním ředitelství (správy) učiní ministerstvo národní obrany opatření podle § 11 (4).

§ 19.

Záznam rozhodnutí.

(1) Rozhodnutí ministerstva národní obrany (zemského vojenského velitelství) budiž, pokud se týče dolů a hutí, báňským hejtmanstvím, ve všech případech pak ředitelstvím (správou) podniku zapsáno v jejich exemplářích přehledu (seznamu). Listy II. buďtež uschovány a po vyhlášení mobilisace vojenskému správci podniku odevzdány.

(2) Po nařízení mobilisace budiž osobám, jimž bylo ministerstvem národní obrany (zemským vojenským velitelstvím) povoleno zproštění, vydán vojenským správcem podniku list II., jenž jim slouží jako průkaz o zproštění.

ODDÍL III.

POVOLOVÁNÍ ZPROŠTĚNÍ ZA MOBILISACE A VE VÁLCE.

§ 20.

(1) Za mobilisace a ve válce povoluje zproštění od činné služby, o nichž nebylo podle předchozího oddílu tohoto nařízení již v míru rozhodnuto, v mezích § 24 br. zák. a tohoto nařízení ministerstvo národní obrany; podrobnosti obsaženy jsou v předpisech vydaných tímto ministerstvem.

(2) Před povolením zproštění z důležitých zájmů branné moci aneb z jiných veřejných zájmů jest ministerstvo národní obrany povinno slyšeti smíšenou poradní komisi zprošťovací, která budiž zřízena u každého politického úřadu (administrativní vrchnosti) I. stolice osmým dnem po nařízení mobilisace; tato komise zahájí pak do dalších dvou dnů svoji činnost.

(3) Členy poradní komise zprošťovací, uvedené v předchozím odstavci, jsou:

a) zástupci z oboru zemědělství, živností, průmyslu a obchodu z obvodu dotčeného politického úřadu (administrativní vrchnosti) I. stolice, a to z každého oboru po jednom zástupci zaměstnavatelů a jednom zástupci zaměstnaných; za každého člena ustanoví se jeden náhradník;

b) konceptní úředník politického úřadu (administrativní vrchnosti) I. stolice, jenž jednání komise řídí.

(4) Členy poradní komise zprošťovací nemohou býti:

a) vojenské osoby z povolání,

b) vojenské osoby v záloze, povolané podle mobilisační vyhlášky neb písemného svolávacího rozkazu k činné službě vojenské,

c) vojenské osoby v záloze, zproštěné činné služby vojenské,

d) osoby, jež nevyhověly povinnostem, jim podle jejich věku branným zákonem a příslušnými prováděcími předpisy uloženým,

e) státní zaměstnanci [s výjimkou odst. (3) b)],

f) zaměstnanci magistrátů měst s vlastním statutem (magistrátů měst s právem municipálním a měst s regulovaným magistrátem) s výjimkou odst. (3) b),

g) obecní starostové a členové obecních zastupitelstev,

h) zaměstnanci obecních úřadů,

ch) osoby postrádající občanské zachovalosti.

(5) Členy (náhradníky) poradní komise zprošťovací ustanoví po slyšení a vyžádání návrhů odborových sdružení zaměstnavatelských a zaměstnaneckých přednosta politického úřadu (administrativní vrchnosti) 1. stolice, pokud možno ze sídla úřadu.

(6) Poradní komisi zprošťovací svolává politický úřad I. stolice. K pravoplatnému usnášení komise jest zapotřebí nejméně nadpolovičního počtu hlasů. Usnášení děje se většinou hlasů. Ostatní podrobnosti obsahují předpisy vydané ministerstvem národní obrany podle odst. (1).

(7) Zproštění zaměstnanců uvedených v části 4. oddílu II. povoluje za mobilisace a ve válce ministerstvo národní obrany po slyšení zvláštních smíšených komisí, jejichž složení, způsob jednání a další podrobnosti upravují předpisy vydané ministerstvem národní obrany podle odst. (1). Za účasti těchto komisí budou po vyhlášení mobilisace přezkoumána zproštění povolená v míru podle ustanovení části 4. oddílu II.

ODDÍL IV.

USTANOVENÍ ZÁVĚREČNÁ.

§ 21.

Náklady na tiskopisy žádostí (přehledů a seznamů i listů) nese ten, kdo za zproštění žádal.

§ 22.

Pokud zájmy státu a branné moci budou vyžadovati opatření odchylujících se od tohoto nařízení, může ministerstvo národní obrany, podle potřeby v dohodě se zúčastněnými ministerstvy, učiniti v mezích zákonných nutná opatření. Rovněž jest ministerstvo národní obrany oprávněno pro zproštění v roce 1922 stanoviti lhůty, odchylující se od termínů v tomto nařízení stanovených.

§ 23.

Nařízení toto, jímž se pozměňuje § 115 nařízení vlády republiky Československé ze dne 28. července 1921, č. 269 Sb. z. a n., nabývá účinnosti dnem vyhlášení.

§ 24.

Provésti toto nařízení ukládá se ministru národní obrany v dohodě se zúčastněnými ministry.

Dr. Beneš v. r.

Šrámek v. r.	Staněk v. r.
Tučný v. r.	Udržal v. r.
Dr. Dérer v. r.	Srba v. r.
Dr. Dolanský v. r.	A. Novák v. r.
L. Novák v. r.	Černý v. r.
Habrman v. r.	Dr. Vrbenský v. r.

Dr. Šrobár v. r.

Pořadové číslo v seznamu návrhů.

Vzorec příl. 1.
k § 9.

Návrh na zproštění od činné vojenské služby.

List I.

1	Vojenská hodnost		2	Jméno a příjmení	
3	Kmenové těleso		9	Odvodní ročník	
4	Narozen	rok	10	Bydliště	a) místo b) přesná adresa
5		a) místo b) politický okres	11		politický okres
6	Domovská příslušnost	obec	12	Občanské povolání (služební hodnost)	
7		politický okres	13	Předběžné školní vzdělání	
8		doplňovací okres	14	Kde vykonává činnou vojenskou službu	
15	Zdali má určovací lístek pro případ mobilisace (války) Kde má podle určovacího lístku v mobilisaci nastoupiti do vojenské služby				
16	Úřad (ústav, podnik, zaměstnavatel), u něhož vykonává činnost uvedenou v rubrice 20				
17	Od kdy je ve státní, veřejné atd. službě (ve službě zaměstnavatele uvedeného v rubr. 16)		18	Od kdy vykonává činnost uvedenou v rubrice 20	
Žádá se o zproštění (prodloužení zproštění)	19	na dobu (až do)	20	jakožto (činnost)	
	21	pro..... v.....			
22	Údaje o případných dosavadních zproštěních a) kterým úřadem povoleno (zamítnuto), číslo jednací a datum dotčeného rozhodnutí b) na jakou dobu (do kdy) c) jakožto . . . . d) pro				
23	Vyčkávací osvědčení *) a) vydáno: b) zrušeno:				

.....dne.....19.....

Úřední razítko.

*) Platí pouze v mobilisaci (za války).

.....
Podpis přednosty úřadu (zaměstnavatele).

Odůvodnění nepostrádatelnosti a nenahraditelnosti	Dobrozdání	Návrh		Rozhodnutí ministerstva národní obrany (zemského vojen. velitelství)

Č. j.....

List I. zůstane v ministerstvu národní obrany (u zemského vojenského velitelství).

Listy II.—V. buďtež po přezkoumání a opatření podpisem odeslány:

list II..... v.....

list III. doplňovacímu okresnímu velitelství v.....

*) { list IV. velitelství..... v.....
list V. politické okresní správě, slúžnovskému úřadu, magistrátu v.....

..... dne..... 19.....

Podpis:

*) Platí pouze v mobilisaci (za války).

.....

.....

Pořadové číslo v seznamu návrhů.

Rozhodnutí o zproštění od činné vojenské služby.

List II.

1	Vojenská hodnost		2	Jméno a příjmení	
3	Kmenové těleso		9	Odvodní ročník	
4	Narozen	rok	10	Bydliště	a) místo b) přesná adresa
5		a) místo b) politický okres	11		politický okres
6	Domovská příslušnost	obec	12	Občanské povolání (služební hodnost)	
7		politický okres	13	Předběžné školní vzdělání	
8		doplňovací okres	14	Kde vykonává činnou vojenskou službu	
15	Zdali má určovací lístek pro případ mobilisace (války) Kde má podle určovacího lístku v mobilisaci nastoupiti do vojenské služby				
16	Úřad (ústav, podnik, zaměstnavatel), u něhož vykonává činnost uvedenou v rubrice 20				
17	Od kdy je ve státní, veřejné atd. službě (ve službě zaměstnavatele uvedeného v rubr. 16)		18	Od kdy vykonává činnost uvedenou v rubrice 20	
Žádá se o zproštění (prodloužení zproštění)	19	na dobu (až do)	20	jakožto (činnost)	
	21	pro v			
Rozhodnutí ministerstva národní obrany (zemského vojenského velitelství)	Úřední razítko.		..... Podpis.		

(Část tato budiž, bylo-li zproštění povoleno, po vyhlášení mobilisace odstřižena a hořejší list II. budiž vydán zproštěnému.)

..... Praha, dne ..... 19 .....

Č. j. .....

Jméno zproštěného .....

.....

v .....

Na vědomí a k dalšímu řízení podle nařízení vlády republiky Československé ze dne 26. října 1921, č. 380 Sb. z. a n.

Potvrzení zproštěného, že mu byl po vyhlášení mobilisace list II. vydán.

.....

Podpis.

Rozhodnutí o zproštění od činné vojenské služby.

List III.

1	Vojenská hodnost		2	Jméno a příjmení	
3	Kmenové těleso		9	Odvodní ročník	
4	Narozen	rok	10	Bydliště	a) místo b) přesná adresa
5		a) místo b) politický okres	11		politický okres
6	Domovská příslušnost	obec	12	Občanské povolání (služební hodnost)	
7		politický okres	13	Předběžné školní vzdělání	
8		doplňovací okres	14	Kde vykonává činnou vojenskou službu	
15	Zdali má určovací lístek pro případ mobilisace (války) Kde má podle určovacího lístku v mobilisaci nastoupiti do vojenské služby				
16	Úřad (ústav, podnik, zaměstnavatel), u něhož vykonává činnost uvedenou v rubrice 20				
17	Od kdy je ve státní, veřejné atd. službě (ve službě zaměstnavatele uvedeného v rubr. 16)		18	Od kdy vykonává činnost uvedenou v rubrice 20	
Žádá se o zproštění (prodloužení zproštění)	19	na dobu (až do)	20	jakožto (činnost)	
	21	pro v			
22	Údaje o případných dosavadních zproštěních a) kterým úřadem povoleno (zamítnuto), číslo jednací a datum dotčeného rozhodnutí b) na jakou dobu (do kdy) c) jakožto . . . . d) pro				
23	Vyčkávací osvědčení *) a) vydáno: b) zrušeno:				
Rozhodnutí ministerstva národní obrany (zemského vojen. velitelství)	Úřední razítko.			..... Podpis.	

*) Platí pouze v mobilisaci (za války).

Č. j. ..... Praha, dne ..... 19 .....

Doplňovacímu okresnímu velitelství

V .....

na vědomí a k dalšímu řízení.

.....

Podpis.

Vzorec příl. 2.
k § 9.

Číslo jednací .....

Seznam

příslušníků zálohy navržených k zproštění od činné vojenské služby za mobilisace (ve válce).

Přehled úřadu / ústavu / podniku } .....

Počet zaměstnanců				mužů	žen	Z počtu uvedeného v rubr. 2. a 3. jsou zaměstnanci: muži kategorií[1])								ženy kategorií[1])				Poznámky k rubrikám 1—15, a—f
													ostatní				ostatní	
1				2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
a	Celkový počet zaměstnanců v době zhotovení seznamu																	
*) b	Celkový počet zaměstnanců v době míru																	
c	Z počtu uvedeného v rubrice *a)* je příslušníků zálohy (vojenských gážistů, mužstva)		mladších 40 let															
			starších 40 let															
d	Z počtu uvedeného v rubrice *c)* v době zhotovení seznamu je již v míru pro případ mobilisace (války) zproštěných příslušníků zálohy (podle § 28 bran. zák. předčasně neb opětně odvedených)		mladších 40 let															
			starších 40 let															
*) e	bylo teprve po vyhlášení mobilisace (za války) ministerstvem národní obrany povoleno zproštění	dočasně	mladších 40 let															
			starších 40 let															
*) f		na neurčitou dobu	mladších 40 let															
			starších 40 let															

Popis úřadu (ústavu, podniku)

V ..... dne ..... 19 .....

.....
Podpis přednosty úřadu (zaměstnavatele).

Poznámky: *) Rubriky: *b, e, f* vyplňují se jen při podávání žádosti v době mobilisace (ve válce).
[1]) V rubrikách 4.—15. dlužno zapsati jednotlivé kategorie osob, jež úřad (ústav, podnik atd.) zaměstnává, na příklad:
— **u úřadů:** personál konceptní, účetní, kancelářský, zřízenecký a pod.
u podniků: vysokoškolské techniky, ostatní technické síly, účetní (administrativní) personál, kvalifikované dělníky a pod.

Pořadové číslo	a) Vojenská hodnost b) kmenové těleso	a) Jméno a příjmení b) služební hodnost	Rok narození	Odvodní ročník	Domovská příslušnost		Poznámka
					obec	politický okres	
1	2	3	4	5	6	7	8

Pořadové číslo	a) Vojenská hodnost b) kmenové těleso	a) Jméno a příjmení b) služební hodnost	Rok narození	Odvodní ročník	Domovská příslušnost		Poznámka
					obec	politický okres	
1	2	3	4	5	6	7	8

Zemské vojenské velitelství v..... Vzorec příl. 3.

Čís. jednací.....

Ministerstvu národní obrany v Praze.

Předkládá se podle nařízení vlády republiky Československé ze dne 26. října 1921, č. 380 Sb. z. a n.

.....

Podpis.

Přezkoumal:

Číselný výkaz o zatímním

povoleném v době od ..... 19..... do ..... 19.....

Pořadové číslo	Podnik (sídlo podniku)	pojat do seznamu ..... výnosem ministerstva národní obrany číslo jednací ..... ze dne	Počet zatímně zproštěných osob mužstva podniku uvedeného v rubr. 2.	Z počtu			
				Osoby	pěchoty	jezdectva	dělostřelectva
1	2	3	4	5	6	7	8
				mladší 40 let			
				starší 40 let			
				mladší 40 let			
				starší 40 let			
				mladší 40 let			
				starší 40 let			
				mladší 40 let			
				starší 40 let			
				mladší 40 let			
				starší 40 let			
				Pokračovati na			
	Úhrnný počet			mladší 40 let			
				starší 40 let			